

Weg met de VAR?

De geruchten doen de ronde dat de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) zou moeten worden afgeschaft. De VAR leidt bij alle partijen tot onduidelijkheid en overlast, de Belastingdienst heeft grote moeite met het beoordelen en verstrekken van de 400.000 verklaringen die jaarlijks worden aangevraagd en de Belastingdienst is onvoldoende toegerust om de juistheid van al die verstrekte VAR's te controleren. Dat zijn terechte kanttekeningen die worden geplaatst bij het gebruik van de VAR. Maar is het per direct afschaffen van de VAR wel de oplossing? Nee. Want de discussie is lang niet zo eenvoudig en zwart-wit als sommigen ons doen laten geloven.

De noodzaak van duidelijkheid vóóraf over de positie van de zelfstandige zonder personeel is de ontstaansgrond van PZO geweest. Het thema "duidelijkheid" loopt dan ook als een rode draad door al onze lobby. Zelfstandige ondernemers nemen op allerlei terreinen risico's, maar die moeten wel te overzien zijn. PZO heeft daarom jarenlang gepleit voor aanpassingen in de regels rond de VAR om zelfstandige ondernemers meer duidelijkheid te bieden. Sinds 2005 zijn opdrachtgevers dan ook, vanwege hun vrijwaring, sneller geneigd om een arbeidsrelatie met zzp'ers aan te gaan. Op die manier hebben zzp'ers een betere marktpositie gekregen.

Natuurlijk valt niet te ontkennen dat er nadelen kleven aan het gebruik van de VAR voor de zzp'er. Zo wordt alleen zekerheid geboden aan de opdrachtgever, terwijl de zzp'er na een controle van de Belastingdienst achteraf geconfronteerd kan worden met het terugbetalen van zijn ondernemersfaciliteiten. Daarbij is de informatieverstrekking vanuit de Belastingdienst op dit punt verontrustend. Nu wordt het beeld geschetst dat het gebruik van de VAR zaligmakend is en, ook voor de zzp'er. Dat is dus een te ongenueanceerde weergave van de realiteit. PZO vindt dan ook dat zzp'ers door de Belastingdienst veel beter moeten worden geïnformeerd over de daadwerkelijke risico's die zij lopen.

In de visie van PZO is de VAR ingevoerd als tussenoplossing naar een systeem waarin er duidelijkheid wordt gegeven: ben je ondernemer of niet? Er moet worden gekeken naar een lange termijnoplossing. Een oplossing die het probleem bij de wortels aanpakt. Daarom moet ook worden aangestuurd op het definitief regelen van de status van zzp'ers, door het introduceren van een eenduidige zelfstandigendefinitie. Dit standpunt is ook in lijn met de aanbevelingen in het SER-advies en met de voornemens van het kabinet, zoals aangekondigd in

het regeerakkoord. Het gaat dan niet alleen om de cruciale vraag wat een ondernemer nu precies een ondernemer maakt in het economisch ruilverkeer, maar ook hoe het zelfstandigenbegrip integraal te implementeren is in alle relevante wet- en regelgeving. PZO neemt al jaren het voortouw in dit fundamentele debat, waarbij de oplossing er één van duurzame aard moet zijn. Ondertussen zal PZO aanbevelingen doen aan de staatssecretaris van Financien om de VAR binnen het huidige kader te verbeteren. Het botweg afschaffen van de VAR is onverstandig. Dat is net zoets als het kind met het badwater weggoeien.